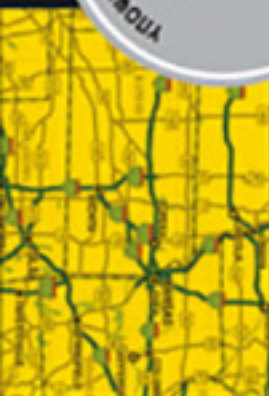

Μεγκ Ρόσοφ

νεανικό μυθιστόρημα

ΜΥΣΤΙΚΑ ή ΨΕΜΑΤΑ

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1

Η πρώτη Μίλα ήταν σκυλί. Ένα Μπέντλινγκτον τεριέ. Βοηθάει αν τα ξέρεις αυτά τα πράγματα. Δεν μ' ενοχλεί καθόλου που μου έδωσαν όνομα σκύλου. Μπορώ, μάλιστα, να φανταστώ ακριβώς τη σκηνή. «Μίλα» θα είχε πει ο πατέρας μου «ωραίο όνομα». Ούτε καν θα θυμόταν πού το είχε ακούσει. Και μετά η μητέρα μου θα είχε θυμηθεί το σκυλί, θα τον είχε ρωτήσει αν ήταν απόλυτα σίγουρος γι' αυτό και, όταν εκείνος δεν είχε απαντήσει, θα είχε πει: «Εντάξει, λοιπόν, θα την πούμε Μίλα». Έπειτα θα με είχε κοιτάξει και θα είχε σκεφτεί: *Είναι η Μίλα, η Μίλα μου.*

Δεν πιστεύω στη μετενσάρκωση. Μου φαίνεται απίθανο να κληρονόμησα την ψυχή του πεθαμένου από χρόνια σκύλου του παππού μου. Όμως ορισμένα χαρακτηριστικά με κάνουν να αναρωτιέμαι. Ήταν εντελώς συμπτωματικό το ότι το όνομα Μίλα ήρθε στον νου του πατέρα μου το πρωί που γεννήθηκα; Τη μια στιγμή περιεργαζόταν την κόρη του, που είχε έρθει στον κόσμο μόλις πριν από ένα λεπτό, και την άλλη σκέφτηκε το σκυλί με το όνομα Μίλα. Γιατί άραγε;

Ο πατέρας μου κι εγώ ετοιμαζόμαστε να ταξιδέψουμε στη Νέα Υόρκη για να επισκεφτούμε τον πιο παλιό του φίλο. Όμως χτες τα πράγματα άλλαξαν. Τηλεφώνησε η γυναίκα του και μας είπε ότι ο φίλος του είχε φύγει από το σπίτι.

«Έφυγε απ' το σπίτι;» ρωτάει ο Ζιλ. «Τι στην ευχή εννοείς;»

«Εξαφανίστηκε» μας απαντά. «Ούτε σημείωμα ούτε τίποτα».

Ο Ζιλ δείχνει μπερδεμένος. «Τίποτα;»

«Θα έρθετε παρ' όλ' αυτά;» ρωτάει η σύζυγος.

Και, όταν ο Ζιλ μένει για μια στιγμή σιωπηλός και το σκέφτεται, εκείνη επιμένει:

«Σε παρακαλώ».

«Ναι, φυσικά» απαντά ο Ζιλ και αφήνει αργά το ακουστικό στη δέση του.

«Θα γυρίσει» λέει ο Ζιλ στη Μαριέκα. «Έφυγε απλώς για να μείνει λίγο μόνος του και να σκεφτεί. Τον ξέρεις πώς είναι».

«Γιατί όμως τώρα;» Η μητέρα μου είναι προβληματισμένη. «Αφού ήξερε ότι θα ταξίδευες ειδικά για να τον δεις. Η χρονική στιγμή που διάλεξε να φύγει είναι... περίεργη».

Ο Ζιλ σηκώνει τους ώμους του. «Τέτοια ώρα αύριο θα έχει γυρίσει. Είμαι σίγουρος γι' αυτό».

Η Μαριέκα κάνει έναν ήχο που δείχνει ότι πολύ αμφιβάλλει, αλλά αποδώ που κάδομαι ανακούρκουδα, δεν μπορώ να δω το πρόσωπό της.

«Και με τη Μίλα τι θα γίνει;» ρωτάει.

Μερικά πράγματα που ξέρω: Έχουν αρχίσει οι πασχαλινές διακοπές και δεν έχω σχολείο. Η μητέρα μου θα δουλεύει όλη την εβδομάδα στην Ολλανδία κι εγώ δεν μπορώ να μείνω στο σπίτι μόνη μου. Ο πατέρας μου ζει στον κόσμο του και είναι καλύτερο γι' αυτόν να έχει κάποιον μαζί του όταν ταξιδεύει, για να μην χάνει τα αυγά και τα πασχάλια. Και τα εισιτήρια έχουν αγοραστεί εδώ και δύο μήνες.

Ό,τι κι αν έχει συμβεί, εμείς θα ταξιδέψουμε, και οι δύο.

Μου αρέσει η συντροφιά του πατέρα μου και είμαστε καλό ζευγάρι. Όπως και η συνονόματή μου, η σκυλίτσα Μίλα, έχω

πάντα απόλυτη συναίσθηση πού βρίσκομαι και τι κάνω. Δεν ονειροπολώ, έχω κάτι από την αποφασιστικότητα ενός τεριέ. Κι αν υπάρχει κάτι που μπορεί να παρατηρήσει κανείς, το παρατηρώ πρώτη.

Είμαι καλή στο να λύνω γρίφους.

Έχω σχεδόν φτιάξει την τσάντα μου, όταν η Μαριέκα έρχεται να μου ανακοινώσει ότι αποφάσισαν με τον Ζιλ να μην αλλάξουμε το πλάνο μας και ότι θα ταξιδέψω κι εγώ. Συνδυάζω ήδη στοιχεία στο μυαλό μου, εξετάζω διάφορες πιθανότητες, αναζητώ κάποια θεωρία.

Είχα γνωρίσει τον φίλο του πατέρα μου κάποια στιγμή στο μακρινό παρελθόν, αλλά δεν τον θυμάμαι. Ο άνθρωπος αυτός είναι δρύλος στην οικογένειά μας, επειδή κάποτε έσωσε τη ζωή του Ζιλ. Χωρίς τον Μάθιου δεν θα υπήρχα. Θα ήθελα να τον ευχαριστήσωγι' αυτό, αν και δεν είχα ποτέ ως τώρα την ευκαιρία.

Μοιάζει να έχει περάσει τόσο πολύς καιρός από τότε που φύγαμε από το Λονδίνο. Τότε ήμουν ακόμη παιδί.

Πρακτικά, είμαι ακόμη παιδί.

2

Ξέρω ελάχιστα για το σκυλί που το έλεγαν Μίλα. Ανήκε στον παππού μου όταν ήταν μικρός στο Λανκασάιρ. Τότε είχαν σκυλιά σαν τη Μίλα για να κυνηγούν τους αρουραίους, όχι για κατοικίδια. Βρήκα μια παλιά φωτογραφία της σε ένα άλμπουμ που έχει κρατήσει ο πατέρας μου από την παιδική του ηλικία. Περιέχει κυρίως φωτογραφίες ανθρώπων που μου είναι άγνωστοι. Στη συγκεκριμένη φωτογραφία, το σκυλί έχει κυρτωμένη τη ράχη, σαν να προτιμούσε να έτρεχε με όλες του τις δυνάμεις. Το πρόσωπο πίσω από τον φωτογραφικό φακό με ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Ίσως ήταν ο παππούς μου, ένα αγόρι τόσο περήφανο για το σκυλί του που κυνηγούσε αρουραίους, ώστε ήθελε να έχει τη φωτογραφία του. Πολλοί άνθρωποι φωτογραφίζουν τα σκυλιά τους σήμερα, αλλά το έκαναν και τότε; Το σκυλί κοιτάζει ολόγεια μπροστά. Αν ανήκε στο άτομο που το έπαιρνε φωτογραφία, δεν θα γύριζε να το κοιτάξει;

Αυτή η φωτογραφία με γεμίζει με μια βαθιά αίσθηση νοσταλγίας. *Suadade*, όπως θα έλεγε ο Ζιλ. Είναι πορτογαλική λέξη και σημαίνει επιθυμία για κάτι αγαπημένο που έχει χαθεί, κάτι που δεν υπάρχει πια ή που είναι ανέφικτο.

Δεν μπορώ να εξηγήσω το αίσθημα λύπης που με πλημμυρίζει, καθώς κοιτάζω τη φωτογραφία. Το σκυλί με το όνομα Μίλα είναι πεδαμένο εδώ και ογδόντα χρόνια.

Όλοι αποκαλούν τον πατέρα μου Ζιλ. Ο παιδικός φίλος του, ο Μάδιου, εγκατέλειψε το σπίτι όπου ζούσε με τη γυναίκα του και

το μωρό τους. Κανένας δεν ξέρει πού πήγε ή γιατί. Η γυναίκα του Μάδιου τηλεφώνησε στον Ζιλ για να μάθει μήπως σκόπευε να αλλάξει το πρόγραμμά μας. Ή μήπως είχε κάποιο νέο από τον φίλο του.

Δεν είχε. Τουλάχιστον τότε.

Θα πάμε με το τρένο στο αεροδρόμιο και είναι σημαντικό να θυμηθούμε τα διαβατήριά μας. Η Μαριέκα μου λέει να προσέχω πολύ τον εαυτό μου και με φιλά. Χαμογελάει και με ρωτάει αν θα είμαι εντάξει. Της γνέφω καταφατικά, επειδή θα είμαι. Κοιτάζει προς το μέρος του Ζιλ.

«Πρόσεχε τον πατέρα σου» μου λέει. Ξέρει ότι θα τον προσέχω όσο καλύτερα μπορώ. Η ηλικία δεν είναι πάντα το καλύτερο κριτήριο ικανότητας.

Οι πόρτες του τρένου κλείνουν και αποχαιρετιζόμαστε κουνώντας το χέρι. Βολεύομαι κουρνιαάζοντας πλάι στον πατέρα μου και ανασαίνω τη μυρωδιά του σακακιού του. Μυρίζει βιβλία, μελάνι, ξεθυμασμένο καφέ καταχωνιασμένο στο πίσω μέρος του γραφείου και μάλλινο ύφασμα, συν μια υποψία κολόνιας από εκείνη που του έπαιρνε παλιότερα η Μαριέκα. Μια κολόνια που έχει χρόνια να φορέσει. Η μυρωδιά του δέρματός του είναι τόσο γνώριμη, που δεν χρειάζεται να την περιγράψω. Ξαφνιάστηκα όταν ανακάλυψα ότι δεν αναγνωρίζουν όλοι τους ανθρώπους από τη μυρωδιά τους. Η Μαριέκα λέει ότι αυτό με κατατάσσει στα σκυλιά, τουλάχιστον κατά πενήντα τοις εκατό.

Έχω δει πώς οσφραίνονται τα σκυλιά τους ανθρώπους και τα άλλα σκυλιά στον δρόμο ή όταν γυρίζουν από κάπου αλλού.

Θέλουν να σχηματίσουν μια εικόνα βασισμένη σε στοιχεία: Πού ήσουν; Είχε γάτες εκεί; Έφαγες κρέας; Έτσι οσφραίνομαι κι εγώ τα στοιχεία: Μυρωδιά από φωτιά με ξύλα. Λάσπη. Λεμόνια.

Αν ήμουν σκύλος και οσφραινόμουν βιβλία, καφέ και μελάνι σε ένα μάλλινο σακάκι με ελαφρώς άγρια υφή, δεν ξέρω αν θα σκεφτόμουν «Αυτός ο άνθρωπος μεταφράζει βιβλία». Όμως αυτή είναι η δουλειά του.

Πάντα αναρωτιόμουν γιατί οι άνθρωποι δημιούργησαν τόσο πολλές γλώσσες. Αυτό περιπλέκει τα πράγματα. «Αυτό κάνει ενδιαφέροντα τα πράγματα» λέει ο Ζιλ.

Σήμερα πάμε στην Αμερική και εκεί δεν θα χρειαστούμε άλλες γλώσσες. Ο Ζιλ χαϊδεύει τα μαλλιά μου, αλλά δεν προσέχει πραγματικά ότι κάθομαι δίπλα του. Είναι απορροφημένος σε ένα βιβλίο που έχει μεταφράσει κάποιος συνάδελφός του. Και κάπου κάπου κουνάει το κεφάλι σαν να συμφωνεί.

Η μητέρα μου παίζει βιολί σε ορχήστρα. «Ωρα για γρατζούνισμα» αστειεύεται όταν πρέπει να εξασκηθεί και κλείνει την πόρτα. Αύριο φεύγει για την Ολλανδία.

Μισοκλείνω τα μάτια και εστιάζω σε ένα μακρινό σημείο. Έχω κοφτερό μυαλό, είμαι γρήγορη και πιστή. Αν ήμουν σκυλί, θα ήμουν καλός κυνηγός αρουραίων.

Saudade. Αναρωτιέμαι αν ο Ζιλ νιώθει έτσι τώρα για τον χαμένο του φίλο. Αν ναι, δεν το δείχνει καθόλου.

3

Η Μαριέκα είναι από τη Σουηδία. Η μητέρα του Ζιλ ήταν Γαλλοπορτογαλίδα. Χρειάζομαι διαγράμματα για να παρακολουθήσω όλες τις εθνικότητες που υπάρχουν στην οικογένειά μου, αλλά δεν με πειράζει. Τα σκυλιά που προέρχονται από διασταύρωση είναι πανέξυπνα και υγιή και δεν υποφέρουν από δυσπλασία ισχίου ή πρόωρη τρέλα.

Οι γονείς μου ήταν πάνω από σαράντα όταν με απέκτησαν, αλλά δεν τους θεωρώ γέρους, ούτε εκείνοι με θεωρούν μικρή. Είμαστε απλώς εμείς.

Το γεγονός ότι ο φίλος του Ζιλ έφυγε από το σπίτι του ακριβώς πάνω που θα τον επισκεπτόμασταν δύσκολα εξηγείται. Η αστυνομία δεν πιστεύει ότι τον δολοφόνησαν ή τον απήγαγαν. Μπορώ να φανταστώ τον Ζιλ να περιπλανιέται έξω και να ξεχνάει για κάποιο διάστημα να γυρίσει, αλλά οι δεσμοί του με τη Μαριέκα κι εμένα θα τον τραβούσαν τελικά πίσω στο σπίτι. Ίσως οι δεσμοί που συνδέουν τον Μάδιου με την οικογένειά του να είναι πιο χαλαροί.

Αν και στενοί φίλοι, ο Ζιλ και ο Μάδιου έχουν οχτώ χρόνια να ιδωθούν. Αυτό κάνει πολύ περίεργη τη χρονική στιγμή της εξαφάνισής του. Επεικώς αγενή, θα έλεγα.

Ανυπομονώ να δω τη γυναίκα του και να αρχίσω να καταλαβαίνω τι συνέβη. Ίσως γι' αυτό αποφάσισε να με πάρει μαζί του ο Ζιλ. Το ξανάπα ότι είμαι καλή στους γρίφους;

Δεν είναι ανάγκη να ελέγξουμε για δεύτερη φορά τα

διαβατήριά μας. Είναι στην εσωτερική τσέπη της τσάντας μου που κλείνει με φερμουάρ, έτοιμα να τα δείξουμε όταν μας τα ζητήσουν στον έλεγχο διαβατηρίων. Ο Ζιλ έχει αφήσει το βιβλίο του και αναμοχλεύει κάτι στο μυαλό του.

«Πού νομίζεις ότι πήγε ο Μάδιου;» τον ρωτώ.

Του παίρνει μερικά δευτερόλεπτα για να ξαναγυρίσει κοντά μου. Αναστενάζει και ακουμπάει το χέρι του στο γόνατό μου.

«Δεν ξέρω, γλυκιά μου».

«Πιστεύεις ότι θα τον βρούμε;»

Δείχνει σκεπτικός. «Στον Μάδιου άρεσε πάντα να περιπλανιέται, από παιδί ακόμη».

Περιμένω ν' ακούσω τι άλλο θα πει για τον φίλο του, αλλά δεν λέει τίποτα. Όμως μιλάει ακόμη μες στο κεφάλι του. Από τα μάτια του περνούν ολόκληρες προτάσεις. Προτάσεις που εγώ δεν μπορώ να διαβάσω.

«Τι;» του λέω.

«Τι, τι;» Όμως χαμογελάει.

«Τι σκέφτεσαι;»

«Τίποτα σημαντικό. Την παιδική μου ηλικία. Ήξερα τον Μάδιου τόσο καλά όσο και τον εαυτό μου. Όταν τον σκέφτομαι, τον βλέπω ακόμη σαν μικρό αγόρι, κι ας είναι τόσο μεγάλος».

«Είστε συνομήλικοι» του θυμίζω κάπως ενοχλημένη.

«Ναι». Γελάει και με τραβάει κοντά του.

Αυτή είναι η ιστορία από το παρελθόν του Ζιλ:

Ο Ζιλ και ο Μάδιου είναι είκοσι δύο ετών και πηγαίνουν με οτοστόπ στη Γαλλία, στην καρότσα ενός φορτηγού, σχεδόν χωρίς καθόλου χρήματα. Διασχίζουν τη Γαλλία και περνούν στην

Ελβετία, για να σκαρφαλώσουν στο Λαουτεράαρχορν. Από τους δυο τους, ο σοβαρός ορειβάτης είναι ο Μάδιου. Όλα εξελίσσονται ομαλά ώσπου, τη δεύτερη μέρα, η θερμοκρασία αρχίζει να ανεβαίνει. Ο καιρός συνεπάγεται τον κίνδυνο χιονοστιβάδων. Παρακολουθούν το χιόνι και τον πάγο να βροντούν γύρω τους. Προς το βράδυ, η ομίχλη τυλίγει το βουνό σαν μανδύας. Λουφάζουν και περιμένουν, ελπίζοντας να αλλάξει ο καιρός. Γύρω στα μεσάνυχτα, σηκώνεται αέρας και η βροχή μετατρέπεται σε χιόνι.

Προσπάδησα εκατοντάδες φορές να φανταστώ τη σκηνή. Το πρώτο πρόβλημα είναι η έκθεση στα στοιχεία της φύσης. Το δεύτερο είναι το υψόμετρο. Στην καρδιά της νύχτας, μες στο σκοτάδι και το κρύο, στον αέρα και στο χιόνι, ο Μάδιου παρατηρεί τα πρώτα σημάδια που δείχνουν ότι ο φίλος του είναι άρρωστος και επιμένει να κατεβούν. Ο Ζιλ αρνείται. Ο χρόνος κυλά. Ο Ζιλ νιώθει τα μηνίγγια του να χτυπούν, ζαλίζεται και παραληρεί. Φωνάζει και σπρώχνει τον Μάδιου μακριά του. Όταν τελικά σωριάζεται, εξαντλημένος από την προσπάθεια και την έλλειψη οξυγόνου, το μόνο που θέλει είναι να καθίσει καταγής και να κοιμηθεί στο χιόνι. Να πεθάνει.

Τις επόμενες έντεκα ώρες, ο Μάδιου τον καλοπιάνει και τον τραβάει, τον βοηθάει να περπατήσει και του μιλάει σε όλη τη διαδρομή καθώς κατεβαίνουν από το βουνό. Του λέει ξανά και ξανά: «Ζιλ, δεν ξαπλώνουμε ποτέ στο χιόνι. Συνεχίζουμε να προχωράμε, ό,τι κι αν γίνει».

Φτάνουν κάποτε σε ασφαλές μέρος και ο Ζιλ ορκίζεται να μην ξανακάνει ποτέ ορειβασία.

Και ο Μάδιου;

«Ο Μάδιου ήταν παδιασμένος με την ορειβασία» λέει ο Ζιλ.

«Σου έσωσε τη ζωή».

Ο Ζιλ κουνάει καταφατικά το κεφάλι.

Σωπαίνουμε και οι δυο κι εγώ σκέφτομαι: *Ωστόσο...*

Ωστόσο, η ζωή του Ζιλ δεν θα είχε χρειαστεί να σωθεί αν δεν ήταν ο Μάδιου. Υπάρχει αυτός που παίρνει το ρίσκο κι αυτός που τον ακολουθεί.

Όταν σκέφτομαι πώς εξελίχτηκε εκείνο το ταξίδι, αναρωτιέμαι μήπως έχουμε κληθεί σε κάποιο είδος κοσμικής εξίσωσης, για να βοηθήσουμε εμείς τον Μάδιου αυτή τη φορά, εκείνον που δεν χρειάστηκε ποτέ στο παρελθόν να τον σώσει κανείς.

Ίσως έχουμε κληθεί να εξισορροπήσουμε τη ροή της ενέργειας στο σύμπαν.

Φτάνουμε στο αεροδρόμιο. Ο Ζιλ παίρνει την τσάντα μου μαζί με τη δική του και κατεβαίνουμε από το τρένο. Καθώς ανεβαίνουμε με τις κυλιόμενες σκάλες, ακούγεται ο χαρακτηριστικός ήχος που σημαίνει ότι έχει μήνυμα στο κινητό του. Ο πατέρας μου δεν τα καταφέρνει με τα μηνύματα, έτσι μου το δίνει και του το δείχνω:

Ακόμη τίποτα.

Φέρει την υπογραφή της Σουζάν, της γυναίκας του Μάδιου.

Κοιταζόμαστε.

«Έλα» μου λέει στοιβάζοντας τις τσάντες μας σε ένα καρότσι και προχωράμε με γοργό βήμα σε έναν διάδρομο που μοιάζει ατέλειωτος. Όταν κάνουμε τσεκ ιν, ζητώ δέση με παράδуро. Ο Ζιλ δεν είναι δύσκολος. Απαντάμε στις ερωτήσεις ρουτίνας για

βόμβες και αιχμηρά αντικείμενα, ψαχουλεύουμε τις ατομικές αποσκευές που θα πάρουμε μαζί μας στο αεροπλάνο για να βεβαιωθούμε ότι δεν έχουμε υγρά, παίρνουμε τις κάρτες επιβίβασης και μπαίνουμε κι εμείς στη μακριά ουρά που διασχίζει σαν φίδι τον χώρο των διεθνών αναχωρήσεων. Περνώ την ώρα μου παρακολουθώντας τους άλλους, μαντεύοντας τις εθνικότητες και τις σχέσεις τους. Παρατηρώ ότι από τα πρόσωπα των Αμερικάνων απουσιάζει κάθε επιφυλακτικότητα. Άραγε αυτό τους κάνει περισσότερο ή λιγότερο προσιτούς; Δεν ξέρω ακόμη.

Ο Ζιλ αγοράζει μια εφημερίδα και ένα μπουκάλι ούισκι από το κατάστημα με τα αφορολόγητα είδη και πηγαίνουμε στην πύλη. Καθώς επιβιβαζόμαστε στο αεροπλάνο, συλλογίζομαι ακόμη εκείνη τη νύχτα στο βουνό. Τι άνθρωπος πρέπει να είσαι για να μεταφέρεις έναν αποπροσανατολισμένο άντρα, μεγαλόσωμο όπως ο Ζιλ, μισοτραβώντας και μισοκουβαλώντας τον στο παγωμένο χιόνι μες στο σκοτάδι;

Μπορεί να έχει άλλα ελαττώματα αυτός ο φίλος του Ζιλ, αλλά σίγουρα δεν του λείπει η αποφασιστικότητα.